

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

освітньо-професійної програми “Образотворче мистецтво” спеціальності 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація Освітній ступінь - магістр Факультету педагогічного

1. **Координатор ECTS від факультету** – Шапошнікова Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та методики початкового навчання, заступник декана педагогічного факультету з навчально-методичної роботи.

Контактна інформація: адреса: м.Київ, вул. Олександра Кониського, 8/14, оф. 10-4. Тел./факс: (044) 486-45-39, e-mail адреса е-пошти: pf@udu.edu.ua

Керівник програми – Шевнюк Олена Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри образотворчого мистецтва.

Контактна інформація: адреса: м.Київ, вул. Олександра Кониського, 8/14, оф. 10-12. Тел./факс: (044) 486-41-40, e-mail: kompru@i.ua

2. **Кваліфікація** – магістр образотворчого мистецтва.

3. **Термін навчання** на денній формі – 1 рік і 4 місяці на базі ОС бакалавр.

4. **Кількість кредитів** – 90

5. **Рівень кваліфікації** – НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА-2 цикл, QF-LLL- 7 рівень

6. **Галузь навчання** – 02 Культура і мистецтво

7. **Стислий опис умов для навчання на факультеті.** Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація забезпечена всіма спеціалізованими майстернями-лабораторіями: клас рисунка, клас живопису, кабінет історії мистецтв, клас декоративного мистецтва, клас композиції, кабінет пластичної анатомії, майстерня скульптури та художньої кераміки, клас комп'ютерної графіки та зал для комп'ютерного тестування. Наявні також спеціалізовані класи, обладнані для проведення практичних занять з психології мистецтва, педагогіки і психології вищої школи, сучасних інформаційних технологій, методики навчання образотворчого мистецтва. У трьох комп'ютерних класах встановлено програмне забезпечення для викладання фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін: офісні пакети (текстовий та табличний), програми з графічного дизайну Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, підключено Інтернет.

8. **Вимоги до зарахування на навчання.** Вступне фахове випробування з дисципліни «Образотворче мистецтво» на базі освітнього ступеня «Бакалавр», «Спеціаліст» проводиться у формі творчого конкурсного випробування, яке передбачає виконання складного натюрморту з предметів побуту в техніці гуаш (темпера, акрил) на форматі паперу 60x40 см (А-2). Термін проведення вступного випробування - 6 академічних годин.

У ході творчого конкурсу абітурієнти мають продемонструвати належний рівень володіння всім комплексом образотворчих умінь: перспективна побудова простору, виявлення об'ємності та положення кількох предметів у просторі, виконання поетапного зображення лінійного конструктивного рисунка натюрморту, виявлення м'яких і контрастних тональних співвідношень, володіння технологією роботи на папері фарбами, що застосовують у кольоровому зображенні, виявлення зорового центру композиції натюрморту, komponування натюрморту в форматі, виявлення основних колірних акцентів, ескізування і послідовне створення натюрморту від загальних окреслень головного і складових елементів композиції до лінійного, тонального і колірною завершення з виявленням цілісності форми та змісту, використання графічних та живописних художньо-виразних засобів композиції, виявлення статички або динаміки

композиційного рішення натюрморту, виконання роботи послідовно, від загального до часткового, завершення роботи проробкою деталей та узагальненням, доводячи до цілісності та художньої виразності, виявлення повноти об'ємно-просторового сприймання світу, здатність аналізувати і передавати засобами образотворчого мистецтва найтипівіші риси предметів і явищ, форму, фактуру, об'єм, колір, положення в просторі тощо.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться членами предметної комісії відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня якості виконання екзаменаційного завдання абітурієнтом виводиться за результатом обговорення членами комісії особистих оцінок його роботи.

9. Профіль програми. Художня освіта, образотворче мистецтво, графічний дизайн (50:30:20).

Загальна освіта з педагогіки та психології вищої школи, фахова підготовка з образотворчого мистецтва, спеціалізація з графічного дизайну

Професійно-прикладна орієнтація. Програма ґрунтується на сучасних наукових досягненнях вікової фізіології, психології (загальної та практичної), педагогіки, мистецтвознавства, образотворчого мистецтва. Підготовка дозволяє продовжити навчання та наукові дослідження за спеціальностями: професійна освіта (образотворче мистецтво), живопис, скульптура, графіка, декоративно-прикладне мистецтво, графічний дизайн

Програма формує критичне мислення в галузі художньої освіти, креативність у процесі створення самостійного художнього продукту

10. Програмні результати.

ПР01. Вміти аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого мистецтва.

ПР02. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

ПР03. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах.

ПР04. Вміти трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПР05. Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній і музейній справах.

ПР06. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу.

ПР07. Володіти методикою проведення наукових досліджень.

ПР08. Здійснювати пошук інформації стосовно об'єкту дослідження.

ПР09. Володіти сучасною культурою мистецтвознавчого і педагогічного дослідження та дотримуватися принципів наукової етики та доброчесності.

ПР10. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПР11. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основні принципи розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПР12. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.

ПР13. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культури і мистецтва та мистецьких процесів.

ПР14. Володіти основними науковими принципами експертизи творів образотворчого мистецтва.

ПР15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, працювати у міжнародному професійному середовищі.

ПР16. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому та професійному середовищі.

ПР17. Застосовувати методологічні основи педагогіки та психології у сфері мистецької освіти, володіти методикою викладання фахових дисциплін у закладах вищої художньої освіти.

Додатково:

ПР18. Застосовувати цілісний комплекс знань і практичних умінь з різних видів, жанрів і технік образотворчого мистецтва для створення якісного творчого продукту.

11. Структурна діаграма програми з кредитами ECTS

№ п/п	Назва дисциплін	Кредити ECTS
	Нормативна частина	66
1	Філософія освіти	3
2	Освітня політика і лідерство	3
3	Іноземна мова	3
4	Організація наукових досліджень	3
5	Творчий живопис	6
6	Творчий рисунок	6
7	Друкована графіка	6
8	Техніки скульптури	3
9	Методика навчання образотворчого мистецтва у ЗВО	3
	Практика	
1	Творча (пленер) практика	6
2	Науково-дослідницька практика	6
3	Виробнича практика	3
4	Переддипломна практика	6
5	Підготовка магістерської роботи	9
	Варіативна частина	24
	Загальна підготовка	3
1	Вибіркова дисципліна 1	3
2	Вибіркова дисципліна 2	3
	Професійна підготовка	
1	Вибіркова дисципліна 1	6
2	Вибіркова дисципліна 2	6
3	Вибіркова дисципліна 3	6
	Всього	90

12. **Форма навчання** – денна.

13. **Оцінювання.** Поточний тестовий контроль, усні презентації, письмові та усні іспити, екзаменаційні перегляди творчих робіт, звіти з практики, захист магістерського проекту.

14. **Бази практик.** Основними базами творчої практики є екопростір м.Києва,, його унікальні архітектурні ландшафти, парки, ботанічні сади. Переддипломна

асистентська практика проходить на базі кафедри образотворчого мистецтва, галереї ЛАУНЖ, арт-простору СКЛО, Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова.

15. **Доступ до подальшого навчання.** Докторські програми з образотворчого мистецтва та методики його навчання.

16. Інформація стосовно освітніх компонентів

ПП01 Творчий живопис. Предметом курсу є технологічні закономірності створення кольорового зображення на площині. Головним завданням навчання магістрів є удосконалення специфічного живописного бачення, пам'яті та мислення, чуття кольору і тону, умінь практичної роботи з різними сучасними художніми матеріалами і форматами. Здатність образної інтерпретації явищ оточуючої дійсності формується в процесі виконання завдань на стилізацію та декоративну трансформацію складних тематичних натюрмортів, настроєвих пейзажних мотивів, натурних постановок в історичному антуражі. Навчання спрямоване на перспективи транспонування освоєних студентами фахових знань і умінь на завдання та специфіку діяльності викладача ЗВО, а також участі в сучасних мистецьких виставкових проєктах.

Обов'язковий, 1-2 семестр, 6 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – член Спілки художників України В.М.Труш.

Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП02. Творчий рисунок. Предметом курсу є графічне зображення об'єктів і простору на площині технології. Метою курсу визначено вдосконалення вмінь студента створювати графічне зображення предметів і простору на площині. Студенти збагачують досвід композиційного розташування зображення на аркуші паперу, розширюють правила графічного зображення та закони побудови форми з акцентом на використання м'яких матеріалів і великих форматів, а також участі в сучасних мистецьких виставкових проєктах.

Обов'язковий, 1 семестр, 6 кредити.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – доцент О.С.Красноноговець, член Спілки художників України В.М.Труш.

Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП03. Друкована графіка. Практичний курс передбачає послідовне вдосконалення магістрами знань і умінь практичної роботи в галузі графічного мистецтва. Завдання побудовані на поглибленому освоєнні різних видів графічного друку (високого, глибокого, плоского) та відповідних графічних технікам: ліногравюра, гравюра на дереві (повздовжна і торцева), гравюра на металі (офорт), в основних її різновидах, знайомстві з техніками плоского друку. На основі технічних і художніх можливостей певної графічної техніки розробляється ескіз, намічаються шляхи його реалізації в матеріалі, методика тиражування. На основі індивідуального художнього бачення кожен магістр виконує власну творчу роботу в одній з технік графіки, подаючи її в вигляді виставково оформленого естампу.

Обов'язковий, 1-2 семестр, 6 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – доцент І.М.Кириченко, заслужений діяч культури України

Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП04. Скульптура. Курс має на меті оволодіння культурою синтезування різних технік скульптури для успішної реалізації ідеї художнього твору, створення авторської композиції; застосування власної образно-асоціативної мови при створенні художнього образу; розвинення творчої уяви для виконання затребуваного на художньому ринку значущого твору скульптури. Курс надасть істотний навчальний досвід у контексті розробки і реалізації конкретного мистецького проєкту соціально-культурного спрямування на основі натурних практик аудиторної роботи. Курс розширює скульптурний досвід щодо досягнення виразності пластичного образу, віднаходження власного авторського стилю, створення і презентації у виставковому просторі групового мистецького проєкту.

Обов'язковий, 3 семестр, 3 кредити.

Цикл професійної підготовки.

Викладач – доцент О.С.Красноголовець, Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ПП05. Методика навчання образотворчого мистецтва у ЗВО. Курс передбачає оволодіння теоретико-методичними засадами навчання образотворчого мистецтва у ЗВО, розкриває специфіку і закономірності методики викладання у вищій школі, допомогти студентам сформувати індивідуальний стиль професійно-педагогічної діяльності. Лекційний курс орієнтує в інноваційних підходах до навчання образотворчого мистецтва в системі вищих навчальних закладів. На лабораторних заняттях студенти набувають знання та вміння з організаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО.

Обов'язковий, 1 семестр, 3 кредитів.

Цикл професійної підготовки.

Лектор – доктор пед.н., проф.Шевнюк О.Л.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практично-творчі заняття, педагогічне проектування, переввернутий клас.

Оцінювання – екзаменаційне тестування.

Мова викладання – українська.

Творча практика (плєнер). Предмет практики: принципи, закономірності та технології створення зображення на відкритому повітрі. Плєнерна практика сприяє становленню у студентів специфічного досвіду позааудиторної образотворчої діяльності, розвитку оперативного художньо-образного мислення і бачення, генералізації та інтеграції теоретичних образотворчих знань, удосконаленню технологічних умінь і навичок роботи з формою, об'ємом, простором і колоритом при сонячному освітленні, реалізації міжпредметних зв'язків у навчанні малюнку, живопису, кольорознавстві та композиції. В умовах плєнеру формуються уявлення про природну основу колориту, закладаються основи колірного розуміння великих форм (поверхня землі та простір неба), відбувається розширення фокусу поля зору, що сприяє переходу до роботи на великому форматі. Короткотривалі та довготривалі етюди складних архітектурних пейзажів, пам'яток історії та культури, портретів людини в пейзажному середовищі розширюють горизонти художньо-творчої практики студентів.

Виробнича практика. Педагогічна практика як органічна складова єдиної навчально-виховної системи підготовки фахівця з мистецьких дисциплін сприяє

закріпленню та збагаченню предметно-професійних знань студентів, актуалізації та розвитку їх художньо-педагогічних здібностей, становленню суб'єктної позиції в освітньому культуротворенні, продуктивному особистісному самовдосконаленню. Прикладна спрямованість педагогічної практики визначає її дослідницький характер, що орієнтує студентів на винайдення оптимальних способів вирішення педагогічних задач як під час самостійного виконання усіх видів професійної та суспільної діяльності вчителя. Вдосконалення фахових компетенцій в ході педагогічної практики покликане сприяти ефективному становленню художньо-педагогічної майстерності майбутніх викладачів образотворчого мистецтва.

Науково-дослідницька практика. Мета науково-дослідної практики – забезпечити наукову підготовку магістрів у галузі дослідження методики навчання образотворчого мистецтва. Завдання науково-дослідної практики: оволодіти засобами аналізу й оцінки педагогічних і психологічних явищ, що породжуються умовами навчально-виховного процесу у ЗВО; оволодіти способами конструювання та моделювання ситуацій пізнавальної і художньо-творчої активності особистості в процесі навчання образотворчого мистецтва; здійснити самовизначення в галузі педагогіки мистецтва в умовах багатоманітності та варіативності технологій і методів навчання образотворчого мистецтва; розвинути та актуалізувати науково-педагогічні здібності та компетенції проектування індивідуальних стратегій майбутньої фахової діяльності та ресурсів її здійснення. результатом науково-дослідної практики є публікації наукової статті магістра у фаховому науковому виданні України

Переддипломна практика. Метою практики є закріплення теоретичних знань і вироблення практичних навичок і вмінь викладацької роботи у вищих навчальних закладах на основі освоєних закономірностей педагогічного процесу у вищій школі, ефективних способів засвоєння знань у ЗВО, методики організації лекційних, семінарських і практичних занять, а також проектування, організації та проведення виставкових кураторських проєктів в художніх галереях. Асистентська практика також спрямована на вдосконалення всього комплексу знань, умінь і навичок молодого фахівця, розвитку його здібностей і прагнень до професійного самовдосконалення.

16. Інформація про науково-дослідну роботу магістрів. Наукова робота магістрів кафедри образотворчого мистецтва визначена науковою проблемою “Формування фахової компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва” в рамках загальноуніверситетського наукового напрямку “Зміст, форми, методи та засоби фахової підготовки вчителя”.

Наукова проблематика досліджень магістрів полягає у впровадженні особистісного підходу в систему організації змісту образотворчого навчання та у забезпеченні інформаційної складової методичної системи підготовки вчителя образотворчого мистецтва. Практична спрямованість досліджень магістрів полягає в розробці практичних рекомендацій щодо впровадження методичної системи професійної підготовки вчителя образотворчого мистецтва в педагогічних університетах; на основі практичних результатів досліджень оновлюється методична складова типових навчальних програм для спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, розробляються методичні рекомендації для низки дисциплін образотворчого мистецтва, а також актуальних проблем мистецтвознавчої науки.

Результати наукової роботи магістрів апробуються у виступах на Міжнародних науково-практичних конференціях, студентській науковій конференції Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, спільних семінарах кафедри з лабораторією естетичного виховання Інституту проблем виховання АПН України, у виступах перед вчителями образотворчого мистецтва Скандинавської гімназії м.Києва та ЗОШ №115 в рамках спільного семінару викладачів кафедри і вчителів загальноосвітніх

шкіл міста Києва. Результати наукової роботи магістрів друкуються у збірнику наукових статей Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Дипломні проекти магістрів презентовано на сайті Українського державного університету імені Михайла Драгоманова для обговорення викладачами і студентами кафедр та Всеукраїнських виставках творчих робіт студентів.

17. Підсумкова атестація. Державна атестація магістрів здійснюється шляхом захисту магістерського проекту з образотворчого мистецтва.

На захист кваліфікаційної роботи подається художньо-творча робота за темами програми образотворчого мистецтва для ЗВО з наочними розробками та показом послідовності виконання – від простого до більш складного, загального до часткового, та обґрунтуванням основних проблем і питань змісту в пояснювальній записці. Обов'язковою є зображально-методична розробка, в якій наочно показано послідовність, поетапність виконання образотворчої чи декоративно-прикладної роботи, що орієнтує на професійну діяльність випускника.

Атестація магістра зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація здійснюється державною екзаменаційною комісією після виконання студентами у повному обсязі навчального плану.

18. Працевлаштування можливе на таких посадах: 2452.2 художник образотворчого мистецтва, 2455.2 керівник студії художньої творчості, 2310.2 викладач образотворчого мистецтва закладу вищої освіти, 2310.2 асистент.